

Wat krijgt u in onze pensioenregeling?

Gaat u met pensioen? Dan krijgt u ouderdomspensioen.

Komt u te overlijden? Dan krijgt uw partner partnerpensioen en krijgen uw kinderen wezenpensioen.

Wordt u arbeidsongeschikt? Dan komt u in aanmerking voor een arbeidsongeschiktheidspensioen. In dit geval gaat uw pensioenopbouw door, maar u hoeft daarvoor geen premie te betalen.

Wilt u precies weten wat onze pensioenregeling u biedt? Bekijk dan het pensioenreglement.

Wat krijgt u in onze pensioenregeling niet?

Dit is niet van toepassing op onze pensioenregeling.

U bouwt namelijk ouderdomspensioen, partnerpensioen én wezenpensioen op. Ook voorziet uw pensioenregeling in een aanvulling op de wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering als u (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt wordt. Bovendien hoeft u dan zelf geen pensioenpremie meer te betalen terwijl uw pensioenopbouw wel (gedeeltelijk) doorloopt.

Hoe bouwt u pensioen op?

U bouwt op drie manieren pensioen op:

- A. AOW: dit pensioen krijgt u van de overheid. Op www.svb.nl leest u meer over de AOW.
- B. Pensioen bij SSPF. U bouwt dit pensioen op via Shell. Hierover gaat dit Pensioen 1-2-3.
- C. Pensioen dat u zelf regelt. Bijvoorbeeld met een lijfrente of via banksparen.

Ieder jaar bouwt u een stukje van uw pensioen op. De hoogte van het pensioen is gebaseerd op het gemiddelde salaris dat u tijdens uw loopbaan bij Shell verdient. Vanaf uw pensioendatum ontvangt u dit pensioen zolang u leeft. Dit heet een middelloonregeling.

U bouwt jaarlijks een deel van uw uiteindelijke pensioen op. Dit doet u over uw pensioengevend salaris tot aan de fiscaal toegestane grens. Over uw pensioengevend salaris tot € 30.000 (niveau 2017) bouwt u jaarlijks 1,12% op. Over het gedeelte van uw pensioengevend salaris dat ligt tussen € 30.000 (niveau 2017) en de fiscaal toegestane grens bouwt u jaarlijks 2,05% aan pensioen op.

U betaalt elke maand premie voor uw pensioen. Uw werkgever doet dat ook. De premie is een percentage van het pensioengevend salaris tot aan de fiscaal toegestane grens. De totale premie bij SSPF bedraagt 17,4%. U betaalt 2% van de premie en uw werkgever betaalt 15,4%. De premie die u zelf betaalt, vindt u ook terug op uw loonstrook.

Welke keuzes heeft u zelf?

U bouwt pensioen op over het salaris tot de fiscaal toegestane grens. Verdient u meer, dan kunt u ervoor kiezen mee te doen aan de Shell netto pensioenregeling.

De pensioenleeftijd bij SSPF is 67 jaar. U kunt eerder (55 jaar) of later (70 jaar) met pensioen gaan.

Verandert u van baan? U kunt uw opgebouwde pensioen meenemen naar uw nieuwe pensioen-uitvoerder.

U kunt een deel van uw ouderdomspensioen uitruilen voor partnerpensioen voor uw partner.

U kunt een (deel van) het partnerpensioen uitruilen voor ouderdomspensioen voor uzelf.

Wilt u de eerste jaren na uw pensioendatum een wat hoger inkomen en daarna de rest van uw leven een wat lager inkomen, dan kunt u kiezen voor de hoog/laag variant. Andersom kan ook: laag/hoog.

Hoe zeker is uw pensioen?

Het is mogelijk dat wij uw pensioenuitkering niet met de prijzen mee kunnen laten groeien. SSPF heeft namelijk te maken met onder meer de volgende risico's:

- Renterisico: een lage rente maakt pensioen duurder. SSPF heeft daardoor meer geld nodig om hetzelfde pensioen te kunnen uitbetalen.
- Beleggingsrisico: de resultaten van onze beleggingen kunnen tegenvallen.
- Langlevenrisico: mensen worden gemiddeld steeds ouder. We moeten het pensioen daardoor langer uitbetalen.

Wij laten de aanspraken van actieve deelnemers ieder jaar meegroeien met de ontwikkeling van de meerderheid van de salarisschalen van Shell Nederland. Dit heet indexatie. Deze aanpassing gebeurt automatisch (onvoorwaardelijke indexatie). Het afgelopen jaar zijn de pensioenen voor actieve deelnemers als volgt geïndexeerd:

Jaar	Indexatie	Ontwikkeling salarisschalen Shell Nederland
2017	0%	0%
2016	0%	0%
2015	1,0%	1,0%

Wij proberen de ingegane en uitgestelde pensioenen elk jaar mee te laten groeien met het afgeleide prijsindexcijfer. Dit heet indexatie. Dit kan alleen als de financiële situatie van SSPF goed genoeg is. Deze aanpassing gebeurt niet automatisch, het bestuur besluit jaarlijks of aanpassing plaatsvindt (voorwaardelijke indexatie).

Voor deze indexatie is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. Het Pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw pensioen uit beleggingsrendement. U hebt door een reeds toegekende verhoging en de verwachting voor de komende jaren niet meteen recht op verhogingen in de toekomst.

De afgelopen jaren hebben wij de pensioenen voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers als volgt geïndexeerd:

Jaar	Indexatie	Ambitie
2017*	0,6%	0,6%
2016	0,1%	0,1%
2015	0,2%	0,2%
2014	0,4%	0,4%
2013	1,5%	1,5%
2012	0%	2,2%

*In 2014 is naast de reguliere indexatie ook de in het jaar 2012 niet toegekende indexatie van 2,2% voor de helft ingehaald. De indexatieachterstand bedraagt nu nog 1,1%.

Als op enig moment de dekkingsgraad van SSPF lager is dan wettelijk toegestaan, is er sprake van een tekort. SSPF heeft een bijstortingsgarantie van Shell. Als er een tekort is, zal Shell onder bepaalde voorwaarden geld in het pensioenfonds bijstorten.

Welke kosten maken wij?

SSPF maakt de volgende kosten om de pensioenregeling uit te voeren:

- Pensioenbeheerkosten
- Vermogensbeheerkosten
- Transactiekosten

Wanneer moet u in actie komen?

Als u gaat trouwen, samenwonen of een geregistreerd partnerschap aangaat.

Als u gaat scheiden of het samenwonen of geregistreerd partnerschap beëindigt.

Als u verhuist naar het buitenland.

Als u werkloos wordt.

Als u arbeidsongeschikt wordt

Als u van baan verandert. U kunt uw eerder opgebouwde pensioen meenemen naar uw nieuwe pensioenuitvoerder.

Bekijk eens per jaar hoeveel pensioen u in totaal hebt opgebouwd op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Neem contact met ons op als u vragen hebt of gebruik maakt van de actie- en/of keuzemomenten. Wij helpen u graag verder.

WAT KRIJGT U IN ONZE PENSIOENREGELING

Ouderdomspensioen

Als u werkzaam bent bij Shell en in dienst bent gekomen voor 1 juli 2013, bouwt u pensioenaanspraken op over uw pensioengevend salaris tot maximaal € 95.672 (niveau 2017). Dit komt overeen met een pensioenbasissalaris van € 91.269 plus de standaard levensloopbijdrage van 3%.

Het ouderdomspensioen ontvangt u als u 67 jaar wordt. Uw ouderdomspensioen is een aanvulling op de AOW. De AOW is het pensioen dat u van de overheid ontvangt als u de AOW-leeftijd bereikt.

Hoeveel pensioen u straks ontvangt van SSPF is vooral afhankelijk van de hoogte van het salaris dat u hebt verdiend, de inhoud van de pensioenregeling waaraan u deelneemt en het aantal jaren dat u deelneemt. Het ouderdomspensioen wordt vanaf uw 67e maandelijks aan u uitbetaald, zolang u leeft. De hoogte van het ouderdomspensioen staat op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO), op www.mijnpensioenoverzicht.nl, en op onze Pensioencalculator.

Als u uw tot 31 december 2013 opgebouwde pensioenaanspraken niet hebt overgedragen naar Reglement VI, hebt u een uitgesteld pensioen onder Reglement V. Meer informatie vindt u op de pagina 'U hebt op 31 december niet overgedragen'.

Partner-en wezenpensioen

Als u werkzaam bent bij Shell en in dienst bent gekomen voor 1 juli 2013, heeft uw partner recht op partnerpensioen en uw kinderen recht op wezenpensioen als u zou overlijden. Het partnerpensioen wordt uitbetaald als u overlijdt en zolang uw partner in leven is. Indien uw partner jonger is dan 67 jaar, ontvangt u partner ook nog een tijdelijk partnerpensioen. Het wezenpensioen wordt uitbetaald als u overlijdt tot de leeftijd van 18 jaar van het kind. Zolang uw kind studeert ontvangt uw kind dit pensioen tot het einde van de maand volgend op zijn 24e verjaardag.

U kunt daarover meer lezen in het pensioenreglement van SSPF. De hoogte van het pensioen voor uw partner en uw kinderen bij uw overlijden staat op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) en op www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Als u overlijdt, heeft uw partner misschien recht op een wettelijke nabestaandenuitkering van de overheid: de ANW-regeling. Hieraan zijn voorwaarden verbonden. Uw partner moet dan geboren zijn vóór 1950 of een of meer minderjarige kinderen te verzorgen hebben of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn. Meer informatie hierover kunt u vinden op www.svb.nl.

Arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrije voortzetting van uw pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

Als u (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt bent, heeft u recht op arbeidsongeschiktheidspensioen en voortzetting van uw pensioenopbouw zonder dat u daar zelf nog premie voor betaalt.

Meer informatie hierover vindt u op onze website op de pagina over arbeidsongeschiktheid en in het pensioenreglement.

Pensioenreglement

Wilt u precies weten wat onze pensioenregeling u biedt? Klik dan door naar het pensioenreglement.

WAT KRIJGT U IN ONZE PENSIOENREGELING NIET?

Dit onderdeel is niet van toepassing op uw pensioenregeling.

U bouwt namelijk ouderdompensioen, partnerpensioen én wezenpensioen op. Ook voorziet uw pensioenregeling in een aanvulling op de wettelijke arbeidsongeschiktheidsuitkering als u (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt wordt. Bovendien hoeft u dan zelf geen pensioenpremie meer te betalen terwijl uw pensioenopbouw wel (gedeeltelijk) doorloopt.

HOE BOUWT U PENSIOEN OP?

Drie pijlers pensioen

A. De Algemene Ouderdomswet (AOW)

De AOW is het wettelijke pensioen van de overheid, voor iedereen die tussen de leeftijd van 15 jaar en de ingangleeftijd van de AOW in Nederland heeft gewoond of gewerkt. De AOW-ingangleeftijd is niet meer voor iedereen gelijk. Kijk op de website van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor uw AOW-leeftijd. De AOW-bedragen worden jaarlijks aangepast. Kijk voor bedragen en voor verdere informatie op www.svb.nl.

Let op: heeft u niet altijd in Nederland gewoond of gewerkt? Dan kan uw AOW lager uitvallen.

B. Het pensioen dat u via uw werk opbouwt

De hoogte van dit pensioen vindt u op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Het UPO ontvangt u één keer per jaar zolang u pensioen opbouwt bij SSPF. Op het UPO staan het ouderdomspensioen dat u nu hebt opgebouwd én het pensioen op uw pensioenleeftijd als u tot dat moment bij SSPF blijft opbouwen. Op het UPO vindt u ook gegevens van het partner- en wezenpensioen. Dat is pensioen voor uw partner en kinderen als u overlijdt. Kijk ook op www.mijnpensioenoverzicht.nl. Daar vindt u een overzicht van al het pensioen dat u heeft opgebouwd bij de werkgevers die u hebt gehad.

C. De pensioenaanvulling waar u zelf voor zorgt

U kunt zelf een aanvulling regelen op uw AOW en het pensioen dat u opbouwt via Shell. Bijvoorbeeld via banksparen of door een verzekering – zoals een lijfrente – af te sluiten.

U bouwt pensioen op in een middelloonregeling

In de middelloonregeling bouwt u jaarlijks een stukje pensioen op. Het gaat om een percentage van het pensioengevend salaris dat u in dat jaar verdient. Het totale pensioen dat u zo opbouwt, is de optelsom van al die jaren plus de indexaties. Vanaf uw pensioendatum ontvangt u dit pensioenbedrag elke maand zo lang u leeft. Dit heet een middelloonregeling.

Opbouwpercentage

U bouwt jaarlijks een deel van uw uiteindelijke pensioen op. Dit doet u over uw pensioengevend salaris tot aan de fiscaal toegestane grens. Over het gedeelte van uw pensioengevend salaris tot € 30.000 bouwt u jaarlijks 1,12% op. Over het gedeelte van uw pensioengevend salaris dat ligt tussen € 30.000 en de fiscaal toegestane grens (niveau 2017: € 95.672) bouwt u jaarlijks 2,05% op. Meer informatie vindt u in het pensioenreglement.

U en uw werkgever betalen beiden voor uw pensioen

U en uw werkgever betalen iedere maand pensioenpremie. U betaalt 2% en uw werkgever betaalt 15,4%. In feite is de premie de prijs van uw pensioen. Uw werkgever betaalt elke maand de pensioenpremie aan SSPF. Uw deel van de pensioenpremie houdt uw werkgever maandelijks in op uw bruto loon. Het exacte bedrag staat op uw loonstrook. De premie die de werkgever betaalt staat niet op uw loonstrook.

WELKE KEUZES HEEFT U ZELF?

Aparte pensioenregeling voor als u meer dan € 95.672 verdient

Als u een pensioengevend salaris hebt dat uitkomt boven de fiscaal toegestane grens (niveau 2017: € 95.672 – komt overeen met een pensioenbasissalaris van € 91.269 plus de standaard levensloopbijdrage van 3%), biedt Shell u de mogelijkheid om ook over het deel van uw salaris dat boven die grens ligt voor pensioen te sparen.

Bij de Shell netto pensioenregeling worden de pensioenpremies onttrokken aan uw netto inkomen, dus nadat u belasting heeft betaald. Daar staat tegenover dat de pensioenuitkering vanaf de pensioendatum dan onbelast is. Meer hierover vindt u op de website van Shell Nederland Pensioenfonds Stichting die deze netto pensioenregeling uitvoert.

Eerder stoppen of langer doorwerken

Uw pensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin u 67 wordt. In overleg met uw werkgever, kunt u ook na uw 67e jaar nog doorwerken.

Als u dat wilt, kan het uitbetalen van het ouderdomspensioen worden uitgesteld tot uw 70e jaar. Als u later met pensioen gaat, wordt uw opgebouwde ouderdomspensioen verhoogd. Kijk voor de voorwaarden voor het uitstellen van pensioen in het pensioenreglement of kijk op het Shell intranet op de site 'HR online'.

U kunt er ook voor kiezen om uw pensioen eerder in te laten gaan dan op uw pensioenleeftijd, maar niet eerder dan uw 55ste. Dat betekent wel dat uw ouderdomspensioen lager wordt. Eerder met pensioen gaan heeft dus financiële gevolgen. De pensioenopbouw stopt eerder en het ouderdomspensioen wordt verlaagd. U moet er ook rekening mee houden dat de AOW wellicht later ingaat dan uw vervroegde ouderdomspensioen. Kijk op www.svb.nl om te zien wanneer uw AOW ingaat.

Waardeoverdracht

Als u van werkgever verandert en daardoor naar een andere pensioenregeling gaat, kunt u ervoor kiezen om uw opgebouwde pensioen mee te nemen. We noemen dat waardeoverdracht. Dat doet u bij uw nieuwe pensioenuitvoerder. Laat u hier vooraf goed over informeren. Of waardeoverdracht een goede keuze is, hangt onder andere af van de financiële situatie van uw huidige en van uw nieuwe pensioenuitvoerder.

Als u besluit geen waardeoverdracht aan te vragen, dan blijft uw pensioen staan bij SSPF en wordt het vanaf uw pensioenleeftijd aan u uitbetaald. U betaalt geen premie meer aan SSPF en gaat verder met pensioen opbouwen in de regeling van uw nieuwe werkgever.

Ouderdomspensioen uitruilen voor partnerpensioen

Als u met pensioen gaat of eerder uit dienst gaat en er is geen of te weinig partnerpensioen voor uw partner wanneer u zou overlijden, dan kunt u een deel van uw ouderdomspensioen uitruilen voor partnerpensioen. U krijgt dan een lager ouderdomspensioen. Maar uw partner krijgt dan wel een hoger pensioen als u komt te overlijden nadat u met pensioen bent gegaan.

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u eenmaal gekozen heeft om wel of niet te ruilen kan het niet meer ongedaan worden gemaakt.

Partnerpensioen uitruilen voor ouderdomspensioen

Naast ouderdomspensioen bouwt u ook partnerpensioen op. Er kunnen redenen zijn waarom u het partnerpensioen wilt uitruilen voor een hoger ouderdomspensioen. Misschien heeft uw partner zelf een goed pensioen, of misschien heeft u geen partner (meer).

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u eenmaal gekozen heeft om te ruilen kan het niet meer ongedaan worden gemaakt. Als u wél een partner heeft moet hij/zij het wel eens zijn met de keuze. Indien u geen partner (meer) heeft bij de ingangsdatum van uw pensioen wordt het (resterende) partnerpensioen uitgeruild voor een hoger ouderdomspensioen.

Beginnen met een hoger of lager pensioen

Als u de eerste jaren na uw pensioendatum een wat hoger inkomen nodig hebt dan daarna kunt u kiezen voor de hoog/laag variant. Andersom kan ook: laag/hoog.

Let op: dit is een eenmalige keuze! Als u hier eenmaal voor gekozen heeft, kan het niet meer ongedaan worden gemaakt.

HOE ZEKER IS UW PENSIOEN?

Welke risico's zijn er?

Gewezen deelnemers en pensioengerechtigden lopen het risico dat het pensioen niet waardevast gehouden kan worden. Jaarlijks besluit het bestuur van SSPF of er indexatie plaats vindt voor de uitgestelde en ingegane pensioenen. Onderstaande risico's kunnen invloed hebben op het besluit van het bestuur om wel of niet te indexeren:

Renterisico

De rente beïnvloedt de waarde van pensioenen. Pensioenuitvoerders maken van tevoren een inschatting van het geld dat ze nodig hebben om de pensioenen te kunnen uitbetalen. Hoe lager de rente is, des te meer geld SSPF 'in kas' moet hebben om later alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Als de rente langdurig laag blijft, maakt dat de pensioenen dus duurder.

Beleggingsrisico

Ook de beleggingsresultaten kunnen tegenvallen. Daarom zorgt SSPF ervoor dat de beleggingen gespreid worden over meerdere beleggingssoorten. Winst op een belegging kan verlies op een andere belegging goedmaken. Een pensioenuitvoerder kan beleggingsrisico's ook afdekken. Daar zijn wel kosten aan verbonden.

Langlevenrisico

Bij SSPF houden wij er rekening mee dat jongere deelnemers ouder worden dan oudere deelnemers. Per leeftijd heb je een andere levensverwachting. De stijging van de levensverwachting is groter dan de stijging waarmee we rekening hebben gehouden. Als deelnemers gemiddeld ouder worden, moet hun pensioen langer worden uitbetaald. SSPF moet dan meer geld hebben dan waar eerst op werd gerekend.

Bovenstaande risico's zijn de belangrijkste risico's waar SSPF rekening mee moet houden. Er zijn echter nog meer risico's waar SSPF rekening mee moet houden om uw pensioen zo goed mogelijk te beschermen. SSPF moet die risico's dus letterlijk 'managen'. Meer informatie over het risicomanagement van SSPF vindt u op onze website in de verklaring inzake beleggingsbeginselen.

Welvaartsvast pensioen

Normaal gesproken wordt geld elk jaar iets minder waard. U kunt met hetzelfde bedrag in het volgende jaar iets minder kopen dan nu. Dat heet 'inflatie'. Een welvaartsvast pensioen is een pensioen dat meestijgt met de stijging van de salarisschalen.

Wij laten de aanspraken van actieve deelnemers ieder jaar meegroeien met de ontwikkeling van de meerderheid van de salarisschalen van Shell Nederland. Dit is onvoorwaardelijke indexatie. Bij onvoorwaardelijke indexatie gebeurt de aanpassing automatisch. Deze indexatie vindt jaarlijks plaats op 1 februari. Het afgelopen jaar zijn de pensioenen voor actieve deelnemers als volgt geïndexeerd:

Jaar	Indexatie	Ontwikkeling salarisschalen Shell Nederland
2017	0%	0%
2016	0%	0%
2015	1,0%	1,0%

Waardevast pensioen

Normaal gesproken wordt geld elk jaar iets minder waard. U kunt met hetzelfde bedrag in het volgende jaar iets minder kopen dan nu. Dat heet 'inflatie'. Een waardevast pensioen is een pensioen waarbij de pensioenaanspraken jaarlijks worden verhoogd met het percentage waarmee de prijzen zijn gestegen.

Wij proberen de ingegane en uitgestelde pensioenen elk jaar te laten groeien met maximaal de stijging van het 'afgeleide prijsindexcijfer alle huishoudens', zoals vastgesteld door het CBS over de referentieperiode van november van het jaar voorafgaande aan het vorige jaar tot november van het vorige jaar. Dit noemen wij onze ambitie. Deze indexatie is voorwaardelijk. Bij voorwaardelijke indexatie besluit het bestuur of indexatie plaats vindt. Voor deze indexatie is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. Het Pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw pensioen uit beleggingsrendement. U hebt door een reeds toegekende verhoging en de verwachting voor de komende jaren niet meteen recht op verhogingen in de toekomst.

Deze indexatie vindt jaarlijks plaats op 1 februari. De afgelopen jaren hebben wij de pensioenen voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden als volgt geïndexeerd:

Jaar	Indexatie	Ambitie
2017*	0,6%	0,6%
2016	0,1%	0,1%
2015	0,2%	0,2%
2014	0,4%	0,4%
2013	1,5%	1,5%
2012	0%	2,2%

*In 2014 is naast de reguliere indexatie ook de in het jaar 2012 niet toegekende indexatie van 2,2% voor de helft ingehaald. De indexatieachterstand bedraagt nu nog 1,1%.

Een uitgebreider overzicht van hoe SSPF de pensioenen de afgelopen jaren heeft geïndexeerd vindt u in het jaarverslag op onze website.

Als er een tekort is

Het kan gebeuren dat SSPF ondanks alle voorzorgen toch geld tekort komt om op de lange termijn alle pensioenen te kunnen uitbetalen. Dan moet er iets gebeuren. Het bestuur heeft de taak zo zorgvuldig mogelijk af te wegen wat de beste oplossing is: de premie aanpassen of niet indexeren (bij voorwaardeleijke indexatie voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers). Het bestuur kan ook kiezen voor een combinatie van maatregelen of andere keuzes maken.

SSPF heeft een bijstortingsgarantie van Shell. Als er een tekort is, zal Shell onder bepaalde voorwaarden geld in het Pensioenfonds bijstorten.

WELKE KOSTEN MAKEN WIJ?

SSPF maakt verschillende kosten om de pensioenregeling uit te voeren.

De uitvoeringskosten bestaan uit de kosten van pensioenbeheer, vermogensbeheer en de transactiekosten.

- Pensioenbeheerkosten - dit zijn onder meer kosten voor de pensioenadministratie, communicatie, bestuur, financieel beheer en projecten.
- Vermogensbeheerkosten – dit zijn de beheerkosten van beleggingen, waaronder prestatieafhankelijke vergoedingen, bewaarloon en kosten voor accountants en juridisch adviseurs.
- Transactiekosten – dit zijn de kosten die gemaakt worden bij het kopen en verkopen van beleggingen. Deze kosten zijn onderdeel van de beleggingen.

In het jaarverslag vindt u een specificatie van de kosten die wij maken.

WANNEER MOET U IN ACTIE KOMEN?

Als u gaat trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaat

Als u werkzaam bent bij Shell en in dienst bent gekomen voor 1 juli 2013, bouwt u pensioen op bij SSPF. Bent u getrouwd, dan heeft uw huwelijkspartner recht op partnerpensioen als u zou overlijden. Dit geldt ook als u en uw partner een wettelijk geregistreerd partnerschap hebben.

Samenwonen

Het kan zijn dat u niet bent getrouwd, maar met uw partner samenwoont en bij de notaris een samenlevingscontract hebt afgesloten waarin u uw partner als begunstigde voor het partnerpensioen hebt aangewezen. Als u in zo'n geval wilt dat uw partner in aanmerking komt voor een partnerpensioen, dan moet u uw partner bij het Pensioenfonds aanmelden. Dit gebeurt niet automatisch.

Als u gaat scheiden of uw geregistreerd partnerschap beëindigt

Bij een scheiding hebben beide ex-partners in principe recht op de helft van het ouderdompensioen dat tijdens het huwelijk is opgebouwd. Dat gebeurt op grond van de 'Wet verevening pensioenrechten bij scheiding'.

U kunt ook andere afspraken maken over de verdeling. Partners kunnen elkaar in huwelijkse voorwaarden of een samenlevingsovereenkomst uitsluiten van het recht op ouderdompensioen, of in een scheidingsconvenant vastleggen dat zij afstand doen van dit recht. Bij een afwijkende verdeling moet u wel een gewaarmerkt afschrift van het scheidingsconvenant of de huwelijkse voorwaarden naar ons sturen.

Woont u in Nederland, dan krijgt het Pensioenfonds bij een scheiding automatisch bericht van de gemeente waarin u woont. Dan hoeft u dit dus niet apart aan het Pensioenfonds te melden. Woont u in het buitenland, dan moet u wél zelf aan het Pensioenfonds melden dat u uit elkaar gaat. Hetzelfde geldt bij een geregistreerd partnerschap.

Hebt u bij een samenlevingscontract uw partner bij ons aangemeld, dan moet u het Pensioenfonds altijd zelf informeren over de scheiding, of u nu in Nederland woont of in het buitenland.

Niet meer samenwonen

Als u uit elkaar gaat en u hebt een samenlevingsovereenkomst, dan is er voor uw aangemelde partner een partnerpensioen. Echter, het ouderdompensioen wordt niet verdeeld en is volledig voor uzelf bestemd.

Als u verhuist naar het buitenland

Meld dit aan SSPF en bespreek wat de gevolgen zijn voor uw pensioen. Informatie over de gevolgen voor de AOW vraagt u aan bij de Sociale Verzekeringsbank. Of kijk op www.svb.nl.

Let op: ook als u binnen het buitenland verhuist, moet u SSPF daarover informeren.

Als u werkloos wordt

Als u werkloos wordt, stopt de pensioenopbouw. Het is belangrijk dat u de gevolgen van uw werkloosheid voor uw ouderdompensioen, het partnerpensioen en het wezenpensioen in kaart brengt.

Als u arbeidsongeschikt wordt

Als u (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt wordt en uw dienstverband geheel of gedeeltelijk is beëindigd, kunt u in aanmerking komen voor een arbeidsongeschiktheidspensioen vanuit het Pensioenfonds. De hoogte van dit pensioen is onder meer afhankelijk van het arbeidsongeschiktheidspercentage. Dit arbeidsongeschiktheidspercentage voor deelnemers werkzaam in Nederland wordt vastgesteld door het UWV.

Tijdens de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen gaat de opbouw van uw ouderdompensioen door tot de laatste dag van de maand waarin u 67 jaar wordt. U hoeft daarvoor geen premie te betalen. Op 67 jaar gaat uw ouderdompensioen in.

Meer details zijn beschikbaar in het reglement van SSPF.

Als u verandert van pensioenuitvoerder

Als u van werkgever verandert en daardoor naar een andere pensioenregeling gaat, kunt u ervoor kiezen om uw opgebouwde pensioen mee te nemen. We noemen dat waardeoverdracht. Dat doet u bij uw nieuwe pensioenuitvoerder. Laat u hier vooraf goed over informeren. Of waardeoverdracht een goede keuze is, hangt onder andere af van de financiële situatie van uw huidige en van uw nieuwe pensioenuitvoerder.

Als u besluit geen waardeoverdracht aan te vragen, dan blijft uw pensioen staan bij SSPF en wordt het vanaf uw pensioendatum aan u uitbetaald. U betaalt geen premie meer aan SSPF en gaat verder met pensioen opbouwen in de regeling van uw nieuwe werkgever.

Mijnpensioenoverzicht.nl

Bekijk eenmaal per jaar hoeveel pensioen u hebt opgebouwd op bij verschillende pensioenuitvoerders www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Als u vragen heeft

Als u de informatie niet op onze website hebt kunnen vinden, neem dan contact met ons op. Wij helpen u graag verder.

